

СЭКП-нин XXIV съездизинин ажылынын түннелдери болгаш боластын партия организациязынын сорулгалары

(Тончугу. Эгеэн 2-ги арында).
тү мөңдөп, партиянык полит-
тиктик болгаш организацик
ажылды улам күштөлдүр
ужурутт бис деп, эш Добро-
мыслов түннелде чуту-
лаш, партиянык кол шугу-
мун база СЭКП-нин XXIV
съездизинин шийтирилери
амыраалга боттарын деп
демексеге хоорайнык
партия организациязына калып
кездөгөн деп СЭКП обо-
мунуң бүтүрүмдүк чөлөңгө-
жү болуп шыдаар дээрин
көрсөткөн.

СЭКП-нин XXIV съездизин
көдө ажал-агынын улам мы-
ай көдүрүр талазы-биле
ажык уугу сорулгаларын са-
ган. Ону калың боттарын
рып өскөн турарынын дугай-
ын СЭКП-нин XXIV райкомунуң
бирги секретары эш В. И.
Суров болган. Чөөн-Хемчик
райкукумунун даргазы
Б. Б. Чюдок олар тодарай
чутулашкан. Бо районнар-
нык ажалык чоңары бирги
кварталада күрүгө ээт бол-
гаш сүт садарынын планын
кылып долдур күөткөсөн. Часкы
тарылгане организацик кы-
рыш турар. Ыччаларык кы-
дыр ажалдар ажалк уугу.
Чизээ, чутга Танды райо-
нуң ажал-агылар 83 муң
тоно тарааны бүдүрүр. Ыч-
чанга кайда-да ораторлар
көдө ажал-агы талазы-биле
дүргөш шийтирилээр ужу-
луг айтырларын республи-
канык Меллорация болгаш
сүт ажал-агы, Көдө ажал-
агы министрстволарынын
(министрлер эштер Докток-
оол биле Ласоо) кошкан
шиитирлер турарын чинди-
биле шүтүмчүлээ. Чизээ,
Чөөн-Хемчиктин «Искра» кол-
хозта, СЭКП-нин XXIV съез-
дизинин совокта, Тандынын
«Менгес» совхозта сугары-
ла системаларын ажалга
кырып ажал саалап, ол мы-
каш чамдык көдө чөлдө
капитал тукууна багыт
сатып салып турарын олар то-
даргай чиктерге көргүс-
көпкөн.

Эштер Суров биле Чюдок
олар боттарынын районна-

рында ажалык чоңарын
ортузунга съездизинин матери-
алдарын калбаа-биле таныш-
тырар талазы-биле партия ор-
ганизацияларынын чоруду-
турар уугу ажалдарын тодар-
гай чутулашкан. Бо ажалга ол
чөлдө партия райкомна-
рынын, райкукумдарынын
харыскалалык ажалдык
ларымаларын, эгеэн, хой са-
ныг, пропаганда, агитаци-
он, партиянык, политформе-
торларын калбаа-биле хаара
туткан. Оон аңгыда Танды
районда ажалык чоңарынын
СЭКП-нин XXIV съездизинин
делегаты эш Ф. М. Зверева-
биле укуражышкынынын
организацик, а Советтерге
сонгудага белеткеди Чөөн-
Хемчикте улам күштөлдүр
турар.

Тандынын болгаш Чөөн-
Хемчиктин таракылары,
малчылары, тудукчулары
болгаш өскө-да бүтү ажал-
ишчилери партиянык съезди-
зинин ажалык сорулгаларын
беш чыл планынын онаалда-
лары күөткөсөн толоштур
үзүп кирип шыдаар деп,
ораторлар боттарынын сава-
лынын түннелде ажалык
лар.

Идилерде — Ак-Довуракта
«Тыва даг-дугу» компани-
ты артыларга байрамынын
дегилдер — машиналар 3. И.
Күжүктө. Тываанык муракчы-
бүдүрүлгөсүнүн бирөөн
ол комбинация ажалыкыны
рык болгаш инженер-техник-
тик ажалдыкыларын, тудук-
чулар съезд мурунда алган
күөткөсөн. Күөткөсөн
толоштур рапортта дээрин
ол дыңаткан. Руудын үр-
мектен сортаар комплекстин
туудун болгаш 80 өг-бүлө
чурттаар бажынын ажалга-
ла кырып, планда ажык
287 тоно даг-дугун бирги
квартала Төрөн чуртка бер-
ген.

СЭКП-нин XXIV съездизин
инин делегаты, «Элегес» сов-
хозтун директору эш Ф. М.
Звереванын чутузын респу-
бликанык болгаш Кызыл хо-
орайнык партия активинин
хуралынын кырыкчылары
уугу сонугура-биле дыңаан.
Ол съездизин чамдык деле-

гатынын болгаш комму-
нист база ажалык партия-
ларын ажаа көлгөн делега-
тыларын удуруткучулары-
нын чутулашканын солун чи-
жектерин, партиянык болгаш
чакыктык удуруткучулары-
биле укуражышкынынын кай-
дык чутулашканын, хура-
дык кырыкчылары динити-
к ажал чакыкчылары-
биле уткаан.

Бай-Тайга районун ажал-
ишчилери партиянык съезди-
нин күөткөсөн бекке көдү-
лүкчүн-биле уткаан болгаш
ажык үеде районда масса-по-
литикти ажалдык кол үде-
зини съездизинин материалда-
рын ханым-биле танышты-
лаш, амгыдагы боттарын
ртер хемчегерге уталаган.
Партиянын район комитети
бо талазы-биле калдык ажал-
дарын чорутканын СЭКП
Бай-Тайга райкомунун бирги
секретары эш А. А. Салчак
бодунун саналында деген-
дөөн.

Бо чылдың бирги кварта-
лында бай-тайгажылар көдө
ажыл-агы продукттарын
күрүгө садар планын багыт
эс күөткөсөн. «Тээли» сов-
хозтун күөткөсөн эң эки
бооп, районун ажал-агыла-
рын социалисттик чарык-
чылык тилекчиси болган. Ук
ажыл-агы бирги кварталда
эти, сүтү планда ажык
саткан. Районун муракчы-
ларынын арамдык — торту
че баш хога оналтыр бо
хүмүгө чедир 80—90 хура-
гын чедер хире малтын
медди ажал дооруктурун ту-
гарын айткан. Төрөн пар-
тиянык съездизинин сору-
кыры көдө ишчилер
РСФСР-нин болгаш Тыва
АССР-нин Дээди Советтеринин
биза чер-чөр Советтеринге
сонгуда хуңу — июнь 13-ке
чедир ийги кварталда сүт
садарынын планын күөткөсөн
ини хуңу, ол-да айнын
25-ке чедир күрүгө ээт са-
дарынын планын күөткөсөн.

ВЛКСМ Тыва обкомунун
бирги секретары эш Д. К.-Х.
Ооржак республиканын ком-
сомолчу-а н м а т а р ы н ы н
ажыл-херектеринин дугайын

партиянык дыңаткан. Пар-
тиянык шымык дузадакчы
комсомол партиянык съездинин
күш-ажылы бекке көдү-
лүкчүн-биле укуражышкыны-
нын чутулашканын солун чи-
жектерин, партиянык болгаш
чакыктык удуруткучулары-
биле укуражышкынынын кай-
дык чутулашканын, хура-
дык кырыкчылары динити-
к ажал чакыкчылары-
биле уткаан.

Бай-Тайга районун ажал-
ишчилери партиянык съезди-
нин күөткөсөн бекке көдү-
лүкчүн-биле уткаан болгаш
ажык үеде районда масса-по-
литикти ажалдык кол үде-
зини съездизинин материалда-
рын ханым-биле танышты-
лаш, амгыдагы боттарын
ртер хемчегерге уталаган.
Партиянын район комитети
бо талазы-биле калдык ажал-
дарын чорутканын СЭКП
Бай-Тайга райкомунун бирги
секретары эш А. А. Салчак
бодунун саналында деген-
дөөн.

Бо чылдың бирги кварта-
лында бай-тайгажылар көдө
ажыл-агы продукттарын
күрүгө садар планын багыт
эс күөткөсөн. «Тээли» сов-
хозтун күөткөсөн эң эки
бооп, районун ажал-агыла-
рын социалисттик чарык-
чылык тилекчиси болган. Ук
ажыл-агы бирги кварталда
эти, сүтү планда ажык
саткан. Районун муракчы-
ларынын арамдык — торту
че баш хога оналтыр бо
хүмүгө чедир 80—90 хура-
гын чедер хире малтын
медди ажал дооруктурун ту-
гарын айткан. Төрөн пар-
тиянык съездизинин сору-
кыры көдө ишчилер
РСФСР-нин болгаш Тыва
АССР-нин Дээди Советтеринин
биза чер-чөр Советтеринге
сонгуда хуңу — июнь 13-ке
чедир ийги кварталда сүт
садарынын планын күөткөсөн
ини хуңу, ол-да айнын
25-ке чедир күрүгө ээт са-
дарынын планын күөткөсөн.

ВЛКСМ Тыва обкомунун
бирги секретары эш Д. К.-Х.
Ооржак республиканын ком-
сомолчу-а н м а т а р ы н ы н
ажыл-херектеринин дугайын

галар салдыган. Даг-дугу
арытлар фабриканык ийги-
тиги ажалга кырып.
Ыччан бир чылда 650 муң
тоно даг-дугун бүдүрүр ар-
галык болур.

Улут-Хем районда «Х Улут
хураа» колхозунун хойжуу
эш А. С. Хөпсөтканын мында деп
чутулашкан.

СЭКП-нин XXIV съезди-
зинин ажалык хуңу бис
четтикпей мавал, ажал-ижи-
стик шүдүгүн, социалист
чарыкты калыңга ажал-
лаш турдусу. Съезд ажал-
ыткан, оон ажалынын дугай-
ын тезе-хөрдөп көрүп, со-
лунда көчүр, радиола ажа-
нап турган бис. Ыңдур-агай
планарын бистин партия-
нык иди үндүргөн-дир. Кол-
хозтун ажал-ишчилери ол бү-
гүгү бүтүрү чутулашканын,
улам эки ажалдар, төрөн
колхозуустан чечетелиш-
канын дээш үзүп кирип со-
рулгаларын салган.

«Көк-Тей» совхоз респу-
бликада муракчы ажал-агы-
ларын бирөөн. Совхозтун
ажыл-ишчилери эртен беш
чыда багыт эс көдү-
лүкчүн чедир ажал-агы
муракчы саанчылар, күш
ажаакчылар, механизаторлар
күй. Чаа беш чылдың баш-
тайын кварталдык олар эки
күөткөсөн чедир ажал-агы
совхозтун директору эш
А. И. Ломов бодунун сава-
лында дегендөөн. Совхоз
бирги кварталда ажал-агы
адарынан 116 муң рубль
оругуран кирип алган. 1971
чыда шийтин-биле ук ажал-
агы 560 муң рубль оругуран
кирип аларын савап көргөн.

Дыл, литература болгаш
төгүлүң Тыва эртем-шия-
лел институтунун директору
Ю. Л. Арачын саваалыга
эртем ажалдыкылар комму-
нист тургузушкунун база
бир чутула уластурунда ажал-
лаш турар дээрин дегендөөн.
СЭКП ТК-нын Чингине секре-
тары Л. И. Бржезнев бол-
гаш СССР-нин Министрлер
Човулынын Даргазы А. Н.
Босын оларын съездизин
илеткелдери, СЭКП-нин XXIV
съездизинин шийтирилери
партия ТК-нын ший, эртемге
ундиреткелден, утамызды-
кык политиканын чынына-
ла-биле илтирген турар.

Съездизин шийтирилери эки-
номиканы, эртемге болгаш
культураны хөжүдөр, чоңун
кагал ажалдыкылар беккер
талазы-биле ажалды улам
калыңга ажал-агы бистин
бүтү ажалымыска уахурута
бүтү дээрин оратор деген-
дөөн.

Партияны салган сору-
галарын амгыдагы боттарын
кызып бүтүрүпүң нар-
ка кызып, куженишкыны
кугажылында хамааркыр-
дел, Каз-Хем районун «Тиле-
кел» колхозунун даргазы
В. И. Егущоков илтирген де-
гендөөн, сөкс беш чылдың
сөөлүгүндө болгаш бо чылдың
бирги кварталдык чамдык
чедир ишчилеринин болгаш
хуралдык кырыкчыларында
дыңаткан. Тываанык ажалык
чоңары партиянык өрү-
гүзүп турар уугу иделген бол-
гаш дегендөөн ам-даа эки
ажылдарын хуңуздирип ту-
рар.

Кызылдың № 2 АТБ-инин

Чолаачы Н. И. Осипенко
бодунуң чутулашкык коллек-
тивин ажал-ишчилеринин
съездизин ажал болдурган чаа-
гай ажал-хөдөөн олапал дем-
дөгөн. Коллективте 10 бри-
гада коммунист күшажыл
бригада деп бекке атты
эдилеп турар. Комсомолчу-
а жалдарын 3 бригаданы бар.
11 бригада ол бекке ат дээш
демексеген турар. Чогадык-
чы бау-биле ажалдарында,
кезде өскөргө үлгөр бо-
лурунда бекке алдар оларда
турган.

Тес-Хем районун «Аж-
Эрик» колхозунун даргазы
У. Ч. Эрендей ажал-агынын
ажыл-ишчилеринин шүдүгү
күш-ажылынын дугайын ана-
литтеп, тоску беш чыл
панын хуусаа бекке күө-
сөдиринге ак-иричлер бүтү-
редик дээрин дегендөөн.
СЭКП-нин XXIV съездизинин
шиитирлерин массага та-
ныштырар болгаш өөр-
дир ажал колхозтун брига-
даларында, фермаларында
улам калыңга турар.

Республиканык болгаш хоорайнык партия активинин ху-
ралы тускай доктаалды бир үн-биле хуңу элган. Партия
активинин хуралы партиянык XXIV съездизинин шийти-
рилери бүтүрүлгө чутулашканын, оон ажал-херекке уа-
тулга болдурар, съездизин шийтирилери күөткөсөн бү-
гү күшү мобилизастар дээрин мыда айткан. Тываанык
коммунисттерин мурунда партия активинин хуралы Тон
Комитеттик политикти шүгүм болгаш практиктик ажал-
чорудулганын, ТК-нын өткөт илтиргенде айткан чүдү-
лерин болгаш түннелдери бир үн-биле дегендөөн.

Съездизин шийтирилери күөткөсөн биле холабтыр
ажык чоңарын инициативанын деген, 1971 чылдың
панын онаалтарын хуусаа бекке күөткөсөн дээш со-
циалисттик чарыкты калыңга. Массаларын инициатива-
ны хөжүдөр, үнелг эгезоминерин, муракчы дуржу-
ганы шүдүгү калыңга, съездизин шийтирилери ажал-
чы чоңарын ортузунга калбаа-биле таныштырарында,
идеологтук фронтунуң бүтү чөпсөн улаштырар. Съездизин
материалдарын политиктик-идеологтук бүтү ажалдарында
өөринин бекке дегендөө организастар. Республиканык
партия организациаларынын мурунда кол сорулга ол.

Тываанык коммунисттер, бүтү ажалык чоңары чаа-чаа
сорулгаларын күөткөсөн бүтү күшү салыр. СЭКП-нин XXIV
съездизинин шийтирилери күөткөсөн дээш демексеге бот-
тарынын күшү болган энергиянын бээр дээрин партия
активинин хуралы СЭКП ТК-га бүтүрүскөн.

С. ШОЙГУ, В. МААДЫР, Б. ДИРЧИН.
«Шийин» тускай корреспонденттери.

ШАҢНАЛ

РСФСР-нин Көдө ажал-агы
министрстволунун «Эле-
гес» совхозунун белеткелдер
биза көдө ажал-агы ажал-
дыкыларын болгаш алба-
ажалыларын профсоюз
ТК-зынын Президиуму
индирген болгаш автоном-
нур республиканын, край-
ларынын, областарын, райо-
нарын, колхозтарын болгаш
совхозтарын 1970 чылда
Бүтү-үннелс социалисттик
чарыкын түннелс көргөн.

СЭКП-нин Министрлер Чо-
вулынын болгаш ВЛКСМ-
тын шийин Кызыл туугу, а
ол ыкша 12.600 рубль түн-
нелс ажал тыңсыр «Эле-
гес» совхозка тыңсыр деп ший-
тирилээ.

Россия Федерациязынын
талазы-биле социалисттик
чарыктын түннелс, база көр-
дүнгөн. Колхозтардан Улут-
Хем районда «Х Улут хураа»
колхозту тыңсыр кылдыр
санаал. Ажал РСФСР-нин Ми-
нистрлер Човулынын бол-
гаш ВЛКСМ-тын шийин
Кызыл туугу 3.520 рубль
акша, шаңналын тыңсыр
көргөн.

«Саян» совхозка РСФСР-
нин Көдө ажал-агы ми-
нистрстволунун болгаш
белеткелдер биза көдө ажал-
агы ажалдыкыларын
профсоюз ТК-зынын
ийги шаңналы 3.250 рубль
тыңсыр көрдүнгөн.

Моңгу-Тайга районунун
«Мөгөн-Бүр» колхозунга
РСФСР-нин көдө ажал-агы
болгаш белеткелдер биза кө-
дө ажал-агы ажалдыкыла-
рынын профсоюз ТК-зы-
нын ийги шаңналы 3.150
рубль.

РСФСР-нин болгаш Тыва АССР-нин Дээ-
ди Советтеринге болгаш ажалык чоңар
депутаттарынын чер-чөр Советтеринге июнь
13-те болур сонгуда республиканык ажал-
дыкыларын политикти чутула болушкун-
нарын бирөөн.

Сонгудага белеткел ажалдарын эң хы-
намчалык, бекке денелге чорудар дээш
Бай-Тайга райкукумун болгаш көдө Со-
веттерин күөткөсөн организастык хем-
чегерин ап турар. Район Советинин күө-
комунун чамында Советтер школазынын
дидактикалыгында «Ажалык чоңар де-
путаттарынын болгаш хоорайлар
Советтеринин ажалын улам мыай хөжү-
дөр талазы-биле хемчегер дугайында»
СЭКП ТК-нын Доктаалынын, «Ажалык
чоңар депутаттарынын районнар Советте-
ринин кол эргелеринин болгаш хуңу-
диринин дугайында» РСФСР-нин Дээди Со-
ветинин Президиумунун Чарыкынын тала-
зы-биле лекцияларын, консултацияларын
организастаан. Ону район, көдө Советтер-
нин депутаттарына, активке калбаа-биле
таныштырар үргүчүлүп турар.

Чер-чөр Советтеринге сонгудага белет-
келдик тускай планын тургускан. Райкуку-
мунуң хуралына ону бадылаан. Сонгук-
чур санынын өскенин барымдалаш,
район Советинге сонгуда талазы-биле 50
окрут тургустууга, азы 5 окрут немеш-
кен. Көдө Советтерге сонгуда талазы-би-
ле 135 окрут тургустууга, азы 10 окрут
немешкен. 9 киж составын районун
сонгуда комиссиянын, көдө Советтерге
сонгуда талазы-биле 25 киж составын 5
сонгуда комиссиянын тургускан. Олар
сонгуданы бекке денелге, организастык
эртирерин хынаар, организастык уугу
ажалдык кылдыр. Комиссияларын составын-
га партия болгаш хой-ниити организаци-
аларын эң дээр төлөөкчелерин депши-
кен.

Чурттуң бүтү ажалык чоңарын ыкшап,
бистин районун ажал-ишчилери сонгуда-
га уткуштур ажал-агы, культуру тур-
гузушкунуң чаа-чаа чедирининин

ЫРАК ТАЙГАГА БОЛГАН ЧУГАА

Совхоз төвүндө үн-ле ар-
гашык дооран-на шаштык-
кан, ажаа уузу орун эгеэн—
копка оруткучуң изеп, оон
ийлайдыр шокар мылтыг
(пош, халы, дит, халы, тал)
арттар, сынар ажал, калдыр
эртиртки ажал Азас хемге бир-
де дээш, бирде чылым дужу,
улам-на мрав, улам-на бекке
чөп чор бис. Мыдык дегер
перги колго-ниге болбай.
Чүгө сыгыраткы дымдарар
чарык бистин ырак тайга ба-
жыкча хала чок апар чы-
каны ол.

Агаарык магалын — чин-
дир бек дээрин ажалы чүд
дээр. Ыкшап илтирген бичин
оымка азы ажал, хем, шө-
үгөт келер ажалка чортуу
көргө, карак чыдырканташ,
эки көрдүмөк, дээр-ле уугу
сүт турган хемчегер харке
дык чыгын аж көсүр. Фев-
ралдык ортан үеи-даа болза,
чылым хөлчөк, дык даамч-
раар болууда, чары кыры-
ла аңдырлаш бажык харке
караш дээр. Дүне дөргө, бү-
гө хуңуң чырым дег көсүр.
Ындык эки агаар-бодушта
бичин чер мрав алдыр дээш
хал орда, кам-каш хемгер,
сынар артынга каар. А бис-
тер кымнар бис? Ындык өс-
көн өштерда, иви мурун
дег чүвени билбес чоран чаа
эр-даа бар.

1. «ИВИ КЫРЫНГА
ТӨРӨӨН КИЖИ»
дүгөнүн Улут-Арга тай-
гага. Оң дорт хөрөп ту-
рупкан дужууда, колдунда
дөңгөр өскөн арга илти-
де иви шыгыр, саандык

Шынап-ла, дугу мраван ту-
ду, оңу сүргөн ээниге, ажал-
ык итөөн илтиш, берге-да,
ырак-да. Оларда ийини кезип
көөр, ажал чалдыр сүрер, өч-
чалап билер дээр, ажалыла-
на мерген ийини оңу-чүдүм
билбес. Түмен ийинин арга-
мында (ийинин дөңгөрү) хал-
гыс хемге куткан ыкшап бол-
ду ол кижинин деп илтай
алап турар—ивининин мыды
аргаш, шүдүк ажалыштын
бизакын дег, чечен болгаш ты-
нык. Дамдык эртен чөдөр
чыда дөңгөрү ийини чыл бүрү
мадала, чүс мыдыкдан 83—89
чедир ажалын камгалал ап
келген.

«Иви кырынга төрөөн киж»
дөө оңу сөзү ийинин бадыл-
кап турар. Ыччала-даа «Иви-
ге сөөлүк чылым бо, кырып
бердим, пейсалап орардым
мен» депкен, арын бир-ле
халы бодал-биле хөмс алыш-
тар. Аларын маалына, алы-
ажаа ажалында мыаа ол
хире.

2. ОДАГ ЧАНЫНГА
КОНЦЕРТ
Ивики — Тонунуң ажал-
ишчилеринде эң хуңдүт
кеддик киж. Ыччанга
ажаа сатып салышканын уугу.
Чыл бүрү кызыл-да, чымы-
да районун болгаш «Тоора-
Хем» совхозтун Культура ба-
жычыларын агиткултор-
гадазын фермаларында че-
де бээр. Ажаа лекция, бексе-
дыр, концерт көргүзөр, ма-
лычыларын калдыкын байла-
нып илтичир, амгыдаг-чурт.
талгазы-биле танынар, ма-
дык турар турар байдалы

Шынап-ла, дугу мраван ту-
ду, оңу сүргөн ээниге, ажал-
ык итөөн илтиш, берге-да,
ырак-да. Оларда ийини кезип
көөр, ажал чалдыр сүрер, өч-
чалап билер дээр, ажалыла-
на мерген ийини оңу-чүдүм
билбес. Түмен ийинин арга-
мында (ийинин дөңгөрү) хал-
гыс хемге куткан ыкшап бол-
ду ол кижинин деп илтай
алап турар—ивининин мыды
аргаш, шүдүк ажалыштын
бизакын дег, чечен болгаш ты-
нык. Дамдык эртен чөдөр
чыда дөңгөрү ийини чыл бүрү
мадала, чүс мыдыкдан 83—89
чедир ажалын камгалал ап
келген.

«Иви кырынга төрөөн киж»
дөө оңу сөзү ийинин бадыл-
кап турар. Ыччала-даа «Иви-
ге сөөлүк чылым бо, кырып
бердим, пейсалап орардым
мен» депкен, арын бир-ле
халы бодал-биле хөмс алыш-
тар. Аларын маалына, алы-
ажаа ажалында мыаа ол
хире.

2. ОДАГ ЧАНЫНГА
КОНЦЕРТ
Ивики — Тонунуң ажал-
ишчилеринде эң хуңдүт
кеддик киж. Ыччанга
ажаа сатып салышканын уугу.
Чыл бүрү кызыл-да, чымы-
да районун болгаш «Тоора-
Хем» совхозтун Культура ба-
жычыларын агиткултор-
гадазын фермаларында че-
де бээр. Ажаа лекция, бексе-
дыр, концерт көргүзөр, ма-
лычыларын калдыкын байла-
нып илтичир, амгыдаг-чурт.
талгазы-биле танынар, ма-
дык турар турар байдалы

көөр. Бо уудаа база мыдык
болган.
Лекция-да, концерт-даа
одактын уугу чалымынын
чырынга болган. Бүтгөн фе-
разынын шүзөөнүн кы-
жылар дегерин мыда.
Бистин бригадалык на-
муш көрбөз чаа эр-па-
ринуңу Кызура бажынынын
ажылдарын Байыр-оол Чо-
дура. Ол чамдык ийинин
беш чүдө дег октагыл
саламдан аң октагыл
харке сгы кылым, чамдык
чары сокум мунар дээш
адын муунакан, ол дораа
чалым дужу, тайга кызы-
нык сөзү-биле алыр, «сөө-
дө карып чоруп орган».
Ыччала-даа Чодура орунта
чер кижинин чамдык
дүгөн өөрени берген.
Ам ол чаа эр одаг чанын-
га концертти уахурун, оң бүү-
де арын бодуңа чүктен ал-
ды. Бажыны тиргизиле, бо-
ду мраван, өскө мраваларын
уден, шүдүктөр, шоогулар
чутулаш, концерт көргүзү-
лери олдурту-ла коңак сөөстөр
биле хөмс нап, Чодура
дөргө Бүтүгүн аргамак
мравын, дүмбей кезээни чара
шап турду. Бүтүгүн ин-
жыларын ойнап бээр дээр
бо-ла халтар. Бөр-бүлде Ак
Эрикпей биле «Ол Чашпай»,
ажал мравын Николай Дам-
дык районун бот-тымын уу-
ран чүтүгүн иделейт
кырыкчыларын Серен Эртине,
Николай Хуура-оол ажал-
ык мурунуңа ууда-дара үнү
көз, база-ла амыр эвес ойнап
өрдүрер.
— Солун лекция болгаш
(Тончугу 4-ку арында).

